

Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma

1.8.2025

Kangasniemen kunta

Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma

Kangasniemen kunta

Sisällys

1 Kasvatuskeskustelun käyttö ja käytänteet.....	2
2 Menettelytavat rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa	2
3 Opetuksen epääminen.....	4
4 Oikeusturva.....	5
5 Tiedottaminen	5
6 Suunnitelman seuraaminen sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi	5

1 Kasvatuskeskustelun käyttö ja käytänteet

millaisissa tapauksissa kasvatuskeskustelua käytetään ja mitkä ovat keskustelujen toteuttamisen käytänteet

Kasvatuskeskustelu (Kake) on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Kasvatuskeskusteluilla pyritään vähentämään jälki-istuntoja sekä sitouttamaan oppilaat paremmin koulun sääntöihin.

Tyypillisiä kasvatuskeskusteluasioita ovat esimerkiksi koulutehtävien laiminlyönti ja epäasiallinen käytös. Keskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko yhdessä oppilaan kanssa ja pohditaan tarvittaessa laajemminkin käytöksen syitä sekä keinoja käyttäytymisen parantamiseksi. Kake ei ole rangaistus, vaan tavoitteena on lisätä oppilaan omaa vastuuta itsestään ja muista.

Kasvatuskeskustelun määrää opettaja tai rehtori. Keskustelun määrääjä kirjaa asian Wilman tuntimerkintöihin (kurinpito - kasvatuskeskustelu) sekä tukivälilehdelle, jotta huoltaja saa tiedon. Tarpeen mukaan huoltajalle tarjotaan mahdollisuus osallistua keskusteluun tai osaan siitä esim. soittamalla yhdessä huoltajalle keskustelun aikana.

Kasvatuskeskustelu voi kestää enintään 2 tuntia ja se voidaan pitää kerralla tai useammassa osassa joko koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Vakavammissa rikkomuksissa kasvatuskeskustelua ei käytetä.

2 Menettelytavat rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa

Jälki-istunto

Toistuvista, tahallista tai vakavammista rikkeistä opettaja tai rehtori voi määrätä enintään kahden tunnin jälki-istunnon. Jälki-istunto suoritetaan ilmoitettuna päivänä. Huoltaja voi pyytää jälki-istunnon siirtämistä.

Tyypillisiä jälki-istunnonaiheita ovat esimerkiksi toistuva myöhästely, luvattomat poissaolot, koulualueelta poistuminen tai muu huono käytös tai järjestyssääntöjen rikkominen. Ennen jälki-istunnon määräämistä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtanut teko, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Jälki-istunnon määrääjä kirjaa jälki-istunnon Wilman tuntimerkintöihin (kurinpito – jälki-istunto – selitteeseen istumispäivä) sekä tukivälilehdelle, jotta huoltaja saa tiedon.

Jälki-istunnossa voidaan vaatia oppilasta istumaan hiljaa tai teettää opetusta ja kasvatusta tukevia kirjallisia tai suullisia tehtäviä. Oppilas voidaan myös määrätä osallistumaan tehtäviin, jotka tukevat kasvatuksellisia tavoitteita, esim. avustamaan yhteisen toiminnan järjestämisessä.

Nikotiinivalmisteiden käyttö

Oppilaan tupakointi ja muu nikotiinivalmisteiden käyttö ilmoitetaan kotiin ja siitä tehdään lastensuojeluilmoitus. Koulun kurinpitokeinona näistä rikkomuksista määrätään jälki-istuntoa.

Tekemättömien kotitehtävien tekeminen

Opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Määräyksen antanut henkilö merkitsee asian Wilmaan, jotta huoltaja saa tiedon (läksyparkki-merkintä).

Siivousvelvoite

Jos tekijä on varmuudella tiedossa, opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan sotkeman koulun omaisuuden tai tilan.

Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa olla oppilaalle vaarallinen tai liian raskas. Suorittaminen saa kestää enintään kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta.

Tieto tapahtuneesta merkitään kaikissa tilanteissa Wilman tuntimerkintöihin.

Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee vielä erikseen ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Oppilaan määrääminen poistumaan

Opettaja tai rehtori voi määrätä häiritsevästi käyttäytyvän oppilaan poistumaan luokasta tai koulun tilaisuudesta. Määräyksen antanut henkilö kirjaa asian Wilmaan, jotta huoltaja saa tiedon (luokasta poistaminen ja selite), ja järjestää poistetulle oppilaalle valvonnan.

Konfliktitilanteet ja niiden merkitseminen

Jos oppilaiden välillä on väkivaltatilanne koulupäivän aikana, on se selvitettävä ennen kuin oppilaat lähtevät kotiin, jos se vain on mahdollista. Pääsääntöisesti tilanteen selvittää se aikuinen, joka on ollut paikalla. Ohjaaja pyytää tarvittaessa opettajan avukseen. Fyysinen väkivaltatilanne on aina poliisille ilmoitettava asia.

Tilanne on kirjattava aina Wilman tuntimerkintöihin. Asiasta on tiedotettava kaikkien asianosaisten huoltajia. Huoltajia tiedotetaan Wilma-merkinnän lisäksi myös soittamalla, jos tilanteen vakavuus sitä vaatii.

Tapahtuneesta on tehtävä tapahtumaraportti oppilaskohtaiseen Wilman muistioon. Kiinnipitotilanteista (opettaja–oppilas) pitää tehdä selvitys voimakeinojen käytöstä Wilmaan sekä Turva-arviin.

Hyvä tiedonkulku on tärkeää kodin ja koulun välillä sekä koulun sisällä.

Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syylistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle. Tiedon saanut kirjaa asian Wilman tuntimerkintöihin ja tarvittaessa soittaa huoltajille.

3 Opetuksen epääminen

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että muiden turvallisuus kärsii oppilaan käyttäytymisen vuoksi tai opetus vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Tarvittaessa opetus voidaan evätä myös seuraavan työpäivän ajalta, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen.

Opetuksen epääminen tulee kirjata Wilman tuntimerkintöihin (opetuksen epääminen) ja siitä tulee tiedottaa huoltajaa. Lastensuojeluilmoituksen tekemisen tarve ja yhteistyö sosiaalitoimen kanssa harkitaan tapauskohtaisesti.

Luokanopettaja/luokanvalvoja/aineenopettajat ja rehtorit suunnittelevat oppilaalle henkilökohtaisen suunnitelman opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi, ja kirjaavat suunnitelman Wilman tukivälilehdelle (kurinpito – tukitoimet) sekä vastaavat suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.

Oppilas huoltajineen on mukana suunnitelman laatimisessa ja hänelle tarjotaan mahdollisuutta keskustella psykologin tai kuraattorin kanssa.

Suunnitelmaan kirjattavat tukitoimenpiteet voivat liittyä esimerkiksi käytännön opetusjärjestelyihin, kuten istumisjärjestelyihin, opetusryhmän vaihtamiseen, koulunkäyntiavustajan antamaan tukeen, kasvatustukien järjestämiseen tai epäämistä edeltävän väkivaltaisen tai uhkaavan tilanteen läpikäymiseen oppilaan kanssa. Opetusjärjestelyiden muuttamista ei saa käyttää rangaistuskeinoina. Toimenpiteitä arvioitaessa on otettava huomioon oppilaan ikä ja kehitystaso.

Erottaminen määrääjäksi

Mikäli teko on vakava tai oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistään jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, voi sivistys- ja hyvinvointilautakunta erottaa oppilaan enintään kolmen kuukauden ajaksi. Huoltajalle tulee antaa mahdollisuus tulla kuulluksi ennen oppilaan määräaikaista erottamista.

Jos oppilaan käytös vaarantaa muiden turvallisuuden, voidaan erottaminen panna täytäntöön jo ennen kuin päätös on lainvoimainen. Tämän on näytävä päätöksessä.

Rikostapaukset käsitellään voimassa olevan lain ja koulun kriisisuunnitelman mukaisesti. Kouluun palaamista varten oppilaalle tehdään henkilökohtainen suunnitelma samaan tapaan kuin em. opetuksen epäämistä koskevissa tapauksissa.

4 Oikeusturva

Hallinnon yleiset oikeusturvaperiaatteet

Kurinpitokeinoja saa käyttää se henkilö (opettaja tai rehtori), jolle on oikeus lain mukaan annettu.

Jos ko. henkilö on tilanteessa asianosaisena, ohjataan asia jollekulle muulle.

Oppilasta tulee kuulla ennen täytäntöönpanoa, ja oppilaan ikä- ja kehitystaso tulee huomioida.

Huoltajalle tulee antaa mahdollisuus tulla kuulluksi niissä tilanteissa, joissa siihen on oikeus.

Perehdytys

Suunnitelma kerrataan henkilökunnan kanssa vuosittain ja uudet työntekijät perehdytetään käytäntöihin.

5 Tiedottaminen

Koulun järjestyssäännöt ja kasvatust keskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma löytyvät Wilmasta.

Kurinpitokeinoja koskeva suunnitelma on osa Kangasniemen kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaa, joka löytyy kunnan kotisivuilta ja koulujen Peda.net-sivuilta. Suunnitelma on liitetty Wilmaan.

6 Suunnitelman seuraaminen sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Kurinpidollisia toimenpiteitä seurataan ja arvioidaan lukuvuosittain kunnan oppilas- ja opiskeluhuoltoryhmässä.